Organisatieonderdeel Korpsstaf
Wob-coördinatiedesk
Behandeld door [redacted]
Functie Juridisch adviseur Wob
Bezoekadres Nieuwe Uitleg 1
2514 BP Den Haag
Telefoon [redacted]
E-mail

POLITIE

Ons kenmerk KNP16001137
Uw kenmerk Wob-verzoek documenten
VIK-team PDC
Datum
Bijlage(n) 0

Retouradres: Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

[redacted]

Onderwerp Besluit op grond van de Wob inzake uw verzoek

Geachte [redacted]

Op 10 oktober 2016 heb ik uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ontvangen. U vraagt om informatie over – kort samengevat – integriteitsschendingen door of cultuuraspecten van inkoopmanagers van de politie in relatie tot de ADR-rapportages.

Bij brief van 11 oktober 2016 heb ik de ontvangst van uw verzoek bevestigd en u meegedeeld dat de behandeling van uw verzoek is verdaagd.

Uw verzoek
In uw verzoek beschrijft u de achtergrondinformatie op basis waarvan u uw concrete verzoek doet.

Achtergrondinformatie
Het aan de korpschef van de politie uitgebrachte ADR-rapport van 20 januari 2016 met de titel 'Onderzoek integriteit aannemen van geschenken en ingaan op uitnodigingen - Nationale Politie', toegespitst op hetgeen in dat rapport wordt gesteld onder pijler 4 (managementinformatie over dit onderwerp moet vanuit verschillende systemen handmatig worden samengebracht en wordt niet gebruikt ter monitoring of evaluatie of aanpassing van bestaand beleid en het bestaande instrumentarium).

Het aan de DG Politie uitgebrachte ADR-rapport van 21 mei 2015 met de titel 'Onderzoek verbeterprogramma inkoop Nationale Politie' ten aanzien van het daarin beschreven verbeterprogramma Inkoop. In dit rapport wordt aanbevolen aandacht te besteden aan de cultuur bij deze afdeling en wordt gesproken over het ingestelde VIK-team PDC. Verder is hierin opgenomen dat het VIK-team PDC gesprekken heeft gevoerd met inkoopmanagers en dat er een planning is ten aanzien van onderzoeken en communicatie over hoe integriteitsschendingen kunnen ontstaan. Het VIK-team PDC zou na de zomer 2015 op volle sterkte zijn en plannen verder uitwerken en uitvoeren.

Verzoek concreet
U vraagt concreet om een kopie van documenten die zien op integriteitsschendingen door of cultuuraspecten van inkoopmanagers van de politie, opgesteld door (medewerkers van) het VIK-team PDC, (medewerkers van) andere VIK-teams, andere medewerkers van de politie en/of door derden (buiten de politie). U vraagt verder het begrip document op te vatten in de meest brede zin van het woord.

Beoordeling en overweging
Uw verzoek is op basis van de Wob in behandeling genomen. De Wob ziet op het verstrekken van in documenten vastgelegde informatie in het bezit van een bestuursorgaan, opdat de burger de overheid kan controleren bij de uitvoering van haar taak. Een verzoek om informatie dient betrekking te hebben op een bestuurlijke aangelegenheid op het gebied van de uitvoering van een door het bestuursorgaan uit te voeren beleid of taak, die bij wet aan haar is opgelegd.

De Wob is slechts van toepassing op informatie in bestaande documenten. Deze wet bevat geen verplichting om gegevens te vervaardigen die niet in bestaande documenten zijn neergelegd.

Afspraak [redacted]
De uitvraag van uw verzoek heeft plaatsgevonden op de dag van de ontvangst ervan met het oog op tijdige besluitvorming op grond van de Wob.
Op basis van recent gevoerde overleggen met [redacted] bestaat de afspraak dat de politie hoe dan ook binnen de termijnen van de Wob een besluit zal nemen op basis van de Wob-verzoeken van [redacted]. Ik bied dan ook mijn verontschuldigingen aan dat de termijn in het geval van dit besluit met twee weken is overschreden.

Aangetroffen documenten
Er zijn een aantal documenten aangetroffen die zien op het gevraagde in uw verzoek en deze documenten zijn als volgt beoordeeld. Daar waar een uitzonderingsgrond van de Wob van toepassing is wordt dit aangegeven met de betreffende cijfer en/of letter van die uitzonderingsgrond. In het geval van de onderhavige documenten is toepassing gegeven aan artikel 10 lid 2 sub e en c Wob, alsmede aan artikel 11.1 Wob. Dit wordt in de documenten aangeduid met de letters 'e', 'c' en met de cijfers '11.1'.
De documenten met nummers 4 en 6 zijn reeds openbaar. Deze documenten worden voor de volledigheid bijgevoegd, doch het betreft een feitelijke verstrekking waarop de Wob niet van toepassing is.
Document 11 bevat informatie over de vastgestelde besluiten- en actiepuntenlijst van het korpsleidingoverleg (KLO). Behalve de informatie ten aanzien van de inrichting van het VIK-PDC, wordt de informatie over de overige besproken onderwerpen niet openbaar gemaakt, omdat deze informatie niet binnen de reikwijdte van het Wob-verzoek valt.
Document 13 betreft een samenvatting van een rapport ten aanzien van bevindingen over een binnen de politie gehouden oriënterend onderzoek (hierna: In Extenso) naar de inkooporganisatie van de politie over de periode van oktober 2014 tot en met juli 2015. Het volledige rapport van het interne oriënterende onderzoek is door het team In Extenso per paragraaf samengevat. Ik volsta met het openbaar maken van de genoemde samenvatting van het rapport, zoals bedoeld in artikel 7, lid 1 aanhef en onder c van de Wob.
Hieronder treft u mijn belangenafweging aan ten aanzien van de toegepaste uitzonderingsgronden van de Wob voor de documenten 1, 2, 3, 5 en 7 tot en met 13.

Belangenafweging
<u>Artikel 10 lid 2 aanhef en onder e Wob – Het belang van de persoonlijke levenssfeer</u>
Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege indien het belang de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarheid.
In de documenten met nummer 1 (namen en contactgegevens), 2 (contactgegevens) en 4 tot en met 6 (namen) is deze uitzonderingsgrond toegepast.

Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de naar personen herleidbare gegevens verwijderd uit deze documenten.

Namen – ook die van ambtenaren – zijn persoonsgegevens en contactgegevens zijn naar die personen herleidbaar. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken hiervan verzetten. Ik ben van mening dat dit in de benoemde documenten het geval is, tenzij de betreffende persoon uit hoofde van zijn functie in de openbaarheid treedt. Door de aanvaarding van een dergelijke functie is de betreffende persoon zich ervan bewust dat daarmee zijn naam bij het publiek bekend wordt. Ten aanzien van andere politieambtenaren is dat niet aan de orde. Uiteraard gebruiken ook zij hun naam in de onderlinge communicatie, in de communicatie met ketenpartners en in hun contacten met burgers. Een dergelijke "naamsbekendheid" is echter niet te vergelijken met het openbaar maken van namen op basis van een verzoek op grond van de Wob. Het openbaar maken van deze persoonsgegevens -als bedoeld in artikel 1 van de Wbp- maakt (kan een) inbreuk (maken) op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen.

Namen van ambtenaren worden door de Afdeling gezien als persoonlijke en dus te beschermen gegevens. Deze bescherming wordt slechts beperkt ten aanzien van het beroepshalve functioneren van functionarissen en ambtenaren (zie de uitspraak ABRvS, 24 februari 2016, ECLI:NL: RVS:2016:445).

In een enkel geval is er over een politieambtenaar in combinatie met een specifiek onderwerp anderszins al informatie openbaar, waardoor de naam van de persoon eenvoudig kan worden achterhaald. Is dit het geval dan wordt een naam uiteraard niet onleesbaar gemaakt. Ik benadruk dat in alle gevallen waarin in documenten namen van personen onleesbaar zijn gemaakt, daaraan telkens opnieuw de afweging is voorafgegaan dat het daarbij niet gaat om een persoon die uit hoofde van zijn functie in de openbaarheid treedt of wiens naam in combinatie met een bepaald onderwerp al bekend is.

Artikel 11, lid 1 Wob – Intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in het geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van de politie en tussen politieambtenaren onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van (politie)ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling kunnen communiceren. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten in welke vorm dan ook.

Het document met nummer 12 betreft een conceptversie van de teamwerkbeschrijving VIK-PDC, waarin het nodige is geredigeerd en waarop nog intern beraad plaatsvindt. Het concept bevat persoonlijke beleidsopvattingen, zoals op-/aanmerkingen, voorstellen en commentaren met het doel in goed overleg te komen tot een definitieve versie van de teamwerkbeschrijving. De betreffende tekstdelen die hierop zien heb ik daarom onleesbaar gemaakt.

Separate beoordeling en belangenafweging documenten onderzoek In Extenso
Document 13 – zijnde een samenvatting van het volledige rapport – treft u bij dit besluit aan op grond van artikel 7 lid 1 onder c Wob. De samenvatting is opgesteld om openheid te kunnen bieden ten aanzien van het gehouden, interne onderzoek met betrekking tot integriteits- en cultuuraspecten binnen de inkooporganisatie van de politie en dit document valt dan ook onder de reikwijdte van uw verzoek.

Beoordeling
Onder hoofdstuk 5.1 van het rapport wordt ingegaan op de aanbesteding van randapparatuur. Dit onderwerp is ook in de Tweede Kamer aan de orde gekomen en de minister van V en J heeft de Tweede Kamer geïnformeerd. Voor nadere informatie daarover verwijs ik naar de Kamerstukken uit 2015 (29 629, nr. 506).
Wat betreft de aanbesteding van voertuigen, benoemd onder hoofdstuk 5.3 van het rapport, verwijs ik naar de kamerstukken uit 2014 (29 628, nr. 467 en 471).
Uit de in het rapport onder hoofdstuk 7.2 (Tour de France-Londen) vermelde disciplinaire onderzoeken, zijn drie disciplinaire straffen opgelegd aan medewerkers van de politie. In één geval heeft de betreffende politieambtenaar – na aankondiging van het voorgenomen besluit – ontslag ingediend.
Hetgeen is beschreven onder hoofdstuk 7.7 van het rapport is via het door u aangehaalde ADR-rapport openbaar gemaakt.

Over onderzoeken uitgevoerd door de Rijksrecherche heb ik geen documenten in mijn bezit. Gezien de vertrouwelijkheid van dit soort onderzoeken en gezien de inhoud van uw verzoek, zie ik ook geen aanleiding toepassing te geven aan artikel 4 Wob (doorzending naar ander bestuursorgaan).

Ten aanzien van de onderzoeken vermeld onder hoofdstukken 5.2.4 (aanbesteding dienstpistool) en 7.1 (aanschaf computerprogramma), informeer ik u dat deze onderzoeken nog lopen. Op grond van artikel 10 lid 2 onder g verstrek ik u hiervan geen documenten. Ik verwijs naar de hieronder opgenomen belangenafweging ten aanzien van deze weigering. Ten aanzien van 5.2.4 stel ik vast dat de weergave in de samenvatting van het rapport niet juist is. Inmiddels is duidelijk geworden, dat er enkele in de lengterichting doorgezaagde pistolen zijn verstrekt. Daarnaast is gebleken dat één pistool (dit betreft geen dienstpistool) is verstrekt aan een niet-executieve ambtenaar, die op grond van een wapenverlof bevoegd is tot het voorhanden hebben van dit wapen.
Ook waar het gaat om het onderzoek vermeld in hoofdstuk 7.8 (beveiligingsincident) verstrek ik u geen documenten. Ik pas de uitzonderingsgrond van artikel 10 lid 2 onder c tevens toe op dit hoofdstuk.

Belangenafweging
Artikel 10 lid 2 aanhef en onder g Wob – het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden
Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege indien het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarheid.
Ten aanzien van de bovengenoemde documenten – aangehaald onder hoofstukken 5.2.4 (aanbesteding dienstpistool), 7.1 (aanschaf computerprogramma) en 7.8 (beveiligingsincident)- is het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de politie in het geding. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien de politie te allen tijde in de gelegenheid moet zijn haar verantwoordelijkheden ten aanzien van (interne) integriteits- en veiligheidsaangelegenheden op een adequate wijze te controleren en/of te onderzoeken. Om dit te kunnen doen kan de politie haar handelwijze en haar kennispositie niet in de openbaarheid brengen. Als informatie aangaande deze handelwijze en de kennispositie openbaar wordt, wordt tegelijkertijd de aanpak in de (lopende) onderzoeken, maar ook (mogelijke) te houden onderzoeken in de toekomst ernstig gefrustreerd. Daarnaast kan/zal openbaarmaking van de onderhavige informatie en leiden tot onevenredige benadeling van de direct betrokkene(n). Te denken valt hierbij aan benadering jegens betrokkene(n) door collega's, familieleden en/of andere omstanders over een (lopend) onderzoek / (mogelijk) te houden onderzoek.

De politie kan aldus geen risico lopen ten aanzien van een adequate uitvoering van haar rol in dezen. Het gaat ten aanzien van deze rol dus niet alleen om het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling in een concreet geval, maar ook om dat belang in het algemeen. Daarnaast kan de politie ook geen risico lopen waar het gaat om hetgeen in alle vertrouwelijkheid wordt verklaard of verstrekt bij onderzoeken. Het is van groot belang de toekomstige bereidheid van medewerkers (en externen) te waarborgen waar het gaat om medewerking aan onderzoeken. Met deze medewerking wordt de kwaliteit van de (interne) onderzoeken en daaruit voortvloeiende resultaten ook gewaarborgd. Indien de bedoelde informatie openbaar zou worden, wordt het de politie onmogelijk gemaakt adequate onderzoeken te doen naar (mogelijke) integriteitsschendingen en/of cultuuraspecten en kan zij de aan haar toegewezen verantwoordelijkheid op dit gebied niet (meer) afdoende uitvoeren.

Vanwege het belang van de kwalitatief, zo hoogwaardig mogelijke en adequate uitvoering van aangelegenheden die onder andere zien op integriteitszaken binnen de politie en de daaraan ten grondslag liggende, uit te voeren onderzoeken, worden de genoemde documenten aldus niet openbaar gemaakt. Het is voor de politie van essentieel belang dat onder andere ruim aandacht besteed wordt aan integriteits-/veiligheidsaangelegenheden.

Ik maak uit uw verzoek overigens op dat u inzicht wenst te verkrijgen in de (maatregelen ten aanzien van) integriteitsschendingen door en cultuuraspecten bij inkoopmanagement van de politie en met de samenvatting van het onderzoek In Extenso, evenals met de overige documenten die u bij dit besluit aantreft, voldoe ik naar mijn mening afdoende aan het gevraagde in uw verzoek.

Nadere toelichting
In het ADR-rapport 'Onderzoek verbeterprogramma inkoop' is aangegeven, dat binnen het PDC een team VIK-PDC zal worden gevormd, dat zich onder meer kan richten op mogelijke integriteitsschendingen met betrekking tot inkoop. In dit rapport is verder aangegeven, dat er onderzoeken en communicatie gepland staan met betrekking tot de vraag hoe integriteitsschendingen kunnen ontstaan. De vorming van het betreffende VIK-team heeft een langere doorlooptijd gekend dan ten tijde van het ADR onderzoek werd geschetst. Het team is nog in opbouw en dus nog niet volledig op sterkte. Als gevolg hiervan heeft het team haar taken moeten prioriteren en de prioriteit is gegeven aan de verdere inrichting van het team, diverse onderzoeken en de screening van medewerkers in verband met de personele reorganisatie.
In 2017 zal worden bekeken welke activiteiten vanuit het VIK-team passen bij de ontwikkeling van de inkooporganisatie.
De door de minister ingestelde tijdelijke commissie, die onderzoeken verrichtte op basis van meldingen ten aanzien van (een vermoeden van) integriteitsschendingen heeft aanbevelingen gedaan/adviezen gegeven op het gebied van de aanpak van en communicatie over aanbestedingen. Deze aanbevelingen/adviezen worden door de politie meegenomen in het verbetertraject ten aanzien van inkoopmanagement.

Verder is sinds 1 mei 2016 is op www.politie.nl een klachtenmeldpunt ingericht met de volgende tekst.
'Meldpunt
"Er is een klachtenmeldpunt ingericht waar leveranciers klachten kunnen melden over de handelswijze van de politie in een concrete aanbesteding of inkooptraject. Indien de behandeling van een vraag niet – door de in een aanbestedingsdocument genoemde contactpersoon – tot een bevredigende afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden ingediend bij het klachtenmeldpunt. Het melden van een klacht kan via het versturen van een mail aan klachtenmeldpunt.inkoop@politie.nl'.

Op dit meldpunt is tot nu toe geen melding ontvangen. Indien wel meldingen ontvangen worden zal de politie hier per geval op acteren.

Besluit
Gelet op het bovenstaande en met inachtneming van de daarop van toepassing zijnde belangenafweging, besluit ik de (deels) beschreven en de bijgevoegde documenten met de nummers 1 tot en met 3, 5 en 7 tot en met 13 openbaar te maken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Wat betreft de documenten met nummer 4 en 6 ga ik over tot de feitelijke verstrekking ervan.

Vragen/opmerkingen
Indien u vragen of opmerkingen heeft over dit besluit, verzoek ik u contact op te nemen met de behandelaar van het verzoek. De naam en contactgegevens treft u aan in de colofon. Met dit aanbod beoog ik te voorkomen dat er een bezwarenprocedure wordt opgestart en daarnaast hecht ik nadrukkelijk waarde aan een verbetering van/een goede samenwerking tussen [redacted] en de politie ten aanzien van informatievragen die [redacted] heeft.

Rechtsbescherming
Indien u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de korpschef, ter attentie van de Wob-coördinatiedesk, postbus 17107, 2502 CC Den Haag onder vermelding van het kenmerk van de politie zoals deze is vermeld in het colofon van het besluit.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en ten minste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, indien het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

Hoogachtend,
de korpschef van politie,
namens deze,

mr. E.M. de Vries MPA
Directeur Korpsstaf